

[Arbejdsministeren]

for at øge beskæftigelsen, for at bekæmpe arbejdsløsheden og for at forbedre arbejdsløshedsforsikringsystemet.

Forhandling

Jytte Andersen (S):

Jeg vil gerne takke for ministerens bebudelse af, at han har lyst og vilje til samarbejde, og at han vil være modtagelig for gode ideer. Det er klart, at de mere politiske, ideologiske, forskelle kan vi ikke udviske ved en ny regering, men tak for bebudelsen af lysten til at lytte!

Der var imidlertid mildest talt ikke ret mange nye toner i det, som ministeren her forelagde for folketinget, i forhold til den enkelte lediges dagligdag, og det er faktisk det, som forespørgslen for os først og fremmest går ud på.

Når man er arbejdsløs i Danmark, er man fattig. Fattigdom er at være frataget muligheden for at vælge. Fattigdommen opstår, når de materielle muligheder bliver mere og mere indsnævret og man fratages handlemuligheder og en rimelig tilværelse. Dette er sket i stigende omfang for alle arbejdsløse i denne regerings tid og vel at mærke sådan, at de arbejdsløse mere og mere er blevet et egentligt proletariat, som adskiller sig fra andre samfundsrupper.

Faldet i de arbejdsløses økonomiske muligheder har betydet, at mange familier allerede i dag indretter sig på at leve under klart ringere vilkår end dem, vi normalt synes er rimelige i vores samfund, og det går ud over børnene, det går ud over familierne, det ødelægger erhvervsevnen for familiernes forsørgere, og det rammer især tre grupper hårdt. For de arbejdsløse enlige forsørgere er situationen ganske alvorlig. Kvinderne, hvis generelle arbejdsløshed er svagt stigende i forhold til 1982, mens langtidsledigheden har været kraftigt stigende, er også en udsat gruppe. De langtidsledige er ofrene for regeringens ændringer i arbejdstilbudsloven; de langtidslediges muligheder for at bevare fodfæstet på arbejdsmarkedet forværres, fordi uddannelsesordningen ikke fungerer hensigtsmæssigt. Uddannelsesmuligheder eksisterer ikke, eller hvis de gør, svarer de mange gange ikke til de lediges behov, og besparelserne alene på specialarbejderskolerne har betydet en aktivi-

tedsnedgang på omkring 21 pct. Det er nok noget af forklaringen.

De langtidslediges muligheder for beskæftigelse forringes dag for dag, bl.a. fordi deres erhvervskvalifikationer forældes. Arbejdstilbudsloven er mildest talt ikke en succes. En tidligere konservativ ordførers ord synger i hvert fald i mine ører. Han sagde: der skal være forskel på folk; vi skal have alt det ligemageri væk, det socialdemokratiske ligemageri. Det var ikke den politiske ordfører ved navn Henning Dyremose, men det var såmænd vores nuværende finansminister og tidligere socialminister. Det var den borgerlige ideologi i renkultur, der kom til udtryk dengang, og den er blevet realiseret på 3 år: de, der har, skal mere gives, og de riges overforbrug skal finansieres af forringede levevilkår for andre.

Regeringens svar på disse problemer er, at beskæftigelsen er stigende, og at ledighedstallet ikke dækker over den faktiske ledighed.

Vi husker alle hr. Fogh Rasmussens påstand om, at ledigheden ikke eksisterede. Den blev bagatelliseret til 90.000, der egentlig burde høre til i det sociale system. Regeringens svar er så, at nu skal dagpengene reguleres med 2 pct., men i øvrigt bruges der forbavsende megen energi på at lægge røgslør over de egentlige problemer gennem en paradoksproblemdiskussion, som faktisk er baseret på udokumenterede påstande om, at der står mange, mange arbejdspladser tomme.

Det er en kendsgerning for alle, det har den nye arbejdsminister naturligvis ret i, at der i de seneste år er sket en stærk stigning i beskæftigelsen, og det er godt, det hilser vi velkommen. Men det er også en kendsgerning, at ledigheden fortsat er uacceptabelt høj. Ifølge Danmarks Statistik for december 1985 var den gennemsnitlige ledighed ca. 230.000 personer, men mange flere er jo berørt. I 1984 var 750.000 eller næsten 30 pct. af hele arbejdsstyrken ramt af arbejdsløshed, og den stigende beskæftigelse er alene kommet mændene til gode. I december 1985 var 92.000 mænd ledige, et fald over en 3-årig periode på 36 pct., og det er godt, det er flot, og det hilser socialdemokratiet velkommen.

På samme tidspunkt var der 135.000 kvinder ledige, det er en stigning i samme periode på 1½ pct., og de perspektiver, der tegner